№ 185. Wtorek 12. Sierpnia 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Ofiary na pogorzelców)

Na wsparcie pogorzelców w *Mielcu* zebrano w drodze składki: W powiecie *Mikołajowskim* 14 zł. 30 kr., a w powiecie *Starosolskim* 3 zł. w. a., i pieniądze te zostały już odesłane przełożonemu obwodu tarnowskiego.

Wiedeń, 10 sierpnia. Dnia wczorajszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XXIV. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 51. Traktat między Austryą i Bawaryą z 24. czerwca 1862, względem regulacyi granicy i innych stosunków terytoryalnych między Czechami i Bawaryą. (Zawarty w Wiedniu dnia 24go czerwca 1862. Ratyfikowany sankcyą Jego c. k. Apostolskiej Mości dnia 1. lipca 1862. W obustronnych ratyfikacyach wymieniany w Wiedniu dnia 20. lipca 1862.)

Z tym zeszytem wyszedł także i został rozesłany *rejestr osnowy* wydanych w *miesiącu lipcu 1862* zeszytów dziennika ustaw państwa.

Część nieurzędowa.

Lwów, 11. sierpnia. Posiedzenie izby panów d. 7. b. m. było tak ważne dla kraju naszego, że bliższą uwagę nań zwrócić musimy. Przedmiotem obrad było przyznanie subwencyi dla funduszu indemnizacyi gruntowej krajów koronnych. Subwencya ta wynosi dla Galicyi przeszło 2 miliony 600.000 reńskich rocznie. Wiadomo że izba deputowanych, przyznając ją na rok 1862, wyraziła życzenie, ażeby zwrot tej sumy, od roku 1858 ze skarbu publicznego wypłacanej, już w budżecie na rok 1863 uwzględniony był. Komisya finansowa izby panów, przyznając również żądaną subwencyę, zmieniła życzenie izby deputowanych w ten sposób, ażeby nie zwrot pobieranych wypłat uwzględniony, ale raczej ażeby rzecz ta na zasadzie najwyższych patentów z d. 17. kwietnia 1848 i 15. sierpnia 1849 roku na drodze prawodawczej ostatecznie uregulowana została. Przeciwko uchwale izby deputowanych a za wnioskami komisyi finansowej przemawiał w imieniu Galicyi książę Karol Jabłonowski, którego głos w dosłownym przekładzie podajemy:

„Przy tak daleko już posuniętej sesyi, byłbym wysokiej izbie oszczędził obowiązek słuchania mię, gdybym się nie poczuwał do konieczności rozbioru, wobec uchwały izby deputowanych proponującej, ażeby do prawa dołączone było, iż co do Galicyi i Krakowa żądana subwencya wprawdzie przyznaje się, wszakże w interesie skarbu państwa wyraża się oczekiwanie, iż przy układzie budżetu na rok 1863 będzie miany wzgląd na zastrzeżony zwrot tejże subwencyi. W Galicyi pańszczyzna i inne powinności urbaryalne zniesione zostały przez Najjaśniejszego Cesarza Ferdynanda najwyższym, patentem z dnia 17go kwietnia 1848. W patencie tym, pierwszym, którym dotknięte zostały stosunki byłych poddanych do dominiów, powołano się na to, iż właściciele gruntów w Galicyi po części oświadczyli gotowość darowania poddanym pańszczyznę bezpłatnie, z drugiej zaś strony podaną została prośba w imieniu tychże właścicieli gruntowych o zniesienie wszelkich powinności pańszczyźnianych za jednoczesnem zniesieniem służebnictw. Istotnie oświadczyła przeważna część właścicieli ziemskich gotowość darowania poddanym wszelkich obowiązków, bez żądania za to jakiegokolwiek wynagrodzenia. Wszakże rząd w ten czas uznał, iż oprzeć się musi temu zamiarowi właścicieli ziemskich, dla tego, że wielu z pomiędzy nich, którzy nie byli w położeniu darowania poddanym ich powinności, uczynić to byliby musieli, z drugiej zaś strony że tym sposobem nie jeden byłby darował to co do niego nie należało, ponieważ prawo zastawu wierzycielom przysługujące, rozciągało się i na powinności urbaryalne.

Z patentu tego wykazuje się, iż zamiarem rządu Najjaśniejszego Pana w ten czas było: ażeby pańszczyzna bezpłatnie ustała a następnie, iż skarb państwa darowiznę tę uczynić chce w imieniu własnem i na koszt swój własny, ponieważ nie dozwolono, ażeby właściciele ziemscy dar ten w swojem imieniu czynili. Przeciwnie gdzie właściciele gruntowi przy publikacyi tego patentu oświadczyli, iż zrzekną się wszelkiego wynagrodzenia, nie dozwolono takowej koncesyi, lecz koncesya ta musiała być wyraźnie poddanym jako dobrodziejstwo rządu bezpłatnie wyświadczone, ogłoszona. To trzecie wykazanie się z patentu, że służebności trwać miały, jednak za wynagrodzeniem a w końcu, że po straceniu $1/3$ części wartości prestacyj urbaryalnych, która kompensowana być miała zwolnieniem dominiów od dotychczasowych obowiązków, pozostałe dwie trzecie części najprzód wynagrodzeniem za służebności w przyszłości używane, a w niedostającej reszcie ze skarbu publicznego zapłacone być miały.

Lud wiejski przyjął dar cesarski z wielką radością i wdzięcznością, i sądzę, że wypełnił wszystkie warunki, których od niego żądano. Dał dowody wierności swej i przywiązania do najwyższej dynastyi, i nie może być mowy o tem, ażeby posiadacze poddańczych dawniej gruntów w Galicyi pociągani być mogli do przyczynienia się do indemnizacyi gruntowej, z tytułu ich własności. W tem wyszło co do innych krajów prawo sejmowe z d. 7. września 1848, pańszczyznę znoszące. Nie mogło ono mieć bezpośredniego wpływu na Galicyę, bo w Galicyi pańszczyzna i wszelkie powinności pańszczyźniane zniesione już były. W skutek tego wyszedł patent z dnia 4. marca 1849 roku, w którym powiedziano w §. 18., iż z dwóch trzecich części wynagrodzenia uiścić się mającego, jednę trzecią część ponosić ma właściwy kraj koronny, a jednę trzecią część dawniejsi poddani.

Że patent ten do Galicyi stosować się nie może, rozumie się samo przez się że jednak do kraju tego odnosić się powinien, tego trudno zaprzeczyć. Sądzę więc, iż oznaczenia patentu z d. 4. marca, o ile innych krajów dotyczą i do Galicyi odnosić się powinny, bo już odstępują znacznie od patentu z d. 19. kwietnia, bo w patencie tym nie było mowy o kraju i o wynagrodzeniu z funduszów krajowych, ale jedynie o wynagrodzeniu z skarbu państwa.

Dla tego też wyszedł osobny patent dla Galicyi samej z dnia 15. sierpnia 1849, w którym powiedziano, że zarządzone zostało przeprowadzenie patentu z dnia 17. kwietnia, zatem patent ten zatwierdzony został. Paragraf 17. stanowczy jest co do osądzenia obecnych stosunków. Paragraf ten brzmi jak następuje: „Wynagrodzenie za ciężary zniesione w moc patentu z d. 17. kwietnia 1848 roku, uiszczone będzie zupełnie z kas państwa według wymiaru §. 16. ustanowionego.“ Z tąd wynika najprzód, iż patent z d 17. kwietnia w całości zachowany został, a następnie, że w patencie tym również orzeczono, że służebności tylko za wynagrodzeniem używane być mają, że wynagrodzenie uiszczone być ma w zupełności ze skarbu państwa, do skarbu zaś państwa wpłynąć mają te sumy, które używający służebnictw za dalsze ich używanie płacić mają. Z patentu tego wynika, iż rząd na drodze pośredniej ze strony poddanych przynajmniej jednę część wynagrodzenia ściągnąć mógł, co zresztą zgadzałoby się zupełnie z orzeczeniem patentu z roku 1848, w nim bowiem powiedziano, iż tam gdzie byli poddani nie będą mogli wykazać małą wartość używanych służebności, takowe w jednej trzeci części wartości prestacyj ich urbaryalnych przyjęte być mają, to jest właśnie w tej części, która pokrytą nie była i dotąd pokrytą nie została.

Powodem tego może być tylko najwyższe rozporządzenie z r. 1853 nakazujące, iż dla przyspieszenia uwolnienia gruntowego zaniechane być ma uwzględnienie służebności. W skutek tego w patencie z dn. 5. lipca 1853 r. nie masz już wzmianki o owym wynagrodzeniu. Z tego powodu Najjaśn. Pan rozporządzeniem z dnia 15. października 1857 roku subwencyę w ilości 2,500.000 reńskich przyznać raczył, że zaś subwencyę tę Najjaśn. Pan jako awans uważał, to łatwo pojąć można, ponieważ dotąd nie zaniechano myśli zażądania kiedyś wynagrodzenia za służebność z tego funduszu. Kwestya wynagrodzenia za służebności rozstrzygnięta została ostatecznie najwyższym patentem z dn. 27. lipca 1857 r. w ten sposób, iż zaniechane być ma zupełnie poszukiwanie i wynagrodzenie za służebności. Jest to najwyższe postanowienie, któremu nikt zupełnej prawomocności niezaprzeczy. Tym sposobem udaremniony został zwrot awansu jako subwencya uiszczonego, bo któżby awans ten zwrócić mógł? Sądzę, iż kiedy Naj. Pan krajowi jakiemu lub stanowi jakiemu w tym kraju podarunek uczynił, to nie kto inny podarunek zastąpić winien, jeno całe państwo. Zdanie to ugruntować zamierzyłem.

Teraz przystąpię do punktu finansowego. Według budżetu wynosi potrzeba dla funduszu indemnizacyjnego w Galicyi wschodniej i zachodniej, tudzież w Krakowie na rok 1862 5,971.199 reńskich. Pokrycie uiszczone bywa przez zobowiązanych, a to przez repartycyę na podatki stałe. Gdyby zaś chciano awans dotąd przez państwo uiszczany w tym samym stosunku na cały kraj rozdzielić, to Galicya musiałaby płacić podwójne podatki. Przypuścić zaś nie można, ażeby kraj jaki w takich warunkach położony, utrzymać mógł konkurencyę z innymi krajami, pod względem przemysłu, handlu i rzemiosła. Przypuścić nie można, ażeby kapitaliści pożyczać chcieli pieniądze w kraju, w którym by podwójny podatek dochody opłacać musieli. Kraj ten byłby na zupełny upadek wystawiony, gdyby kiedyś zwracać miał podarunek cesarski. Powstaję zatem przeciwko warunkom izby deputowanych, a przystępuję do wniosku komisyi izby naszej, ponieważ wniosek ten nic nie przesądza, a życzyć sobie wypada, ażeby sprawa ta na drodze prawodawczej stanowczo załatwioną była.

Na mowę tę odrzekł minister skarbu: Troskliwość Najjaśniejszego Pana z powodu szczególnych stosunków Galicyi, w tem już wyraźnie się okazała, iż suma tak znaczna, jak 2,500.000 reńskich rocznie krajowi temu z zawieszeniem procentów wydawana bywa. Ze

stanowiska rządowego uważałbym sprawę zwrotu tej sumy jako kwestyę otwartą, i dla rządu zupełnie wolną.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 10. sierpnia. Wsparcie dla pogorzelców w Węgrzech. Organizacya ministerstwa marynarki. Nowe koleje żelazne w Węgrzech. Kasa oszczędności w Planie. Obwieszczenie ambasady francuskiej. Jego c. k. Apostolska Mość raczył na otrzymane z Tokaju telegraficzne oznajmienie Namiestnictwa węgierskiego Fml. hrabiego Palffy, asygnować najłaskawiej dla dotkniętych pożarem mieszkańców tamtejszych kwotę 2000 zł., a dotkniętej takiem samem nieszczęściem gminie miasteczka Nagy-Megyer w komitacie komarneńskim wsparcie w kwocie 800 zł. w. a.

— Jego c. k. Apostolska Mość raczył, jak donosi Gazeta wiedeńska, potwierdzić najłaskawiej organizacyę ministerstwa marynarki, jako też zakres czynności tego ministeryum i zakres urzędowy c. k. komendanta marynarki.

— C. k. ministeryum handlu i rolnictwa nadało w porozumieniu z król. węgierską kancelaryą nadworną i z c. k. ministeryum wojny baronowi Wojciechowi Wenkheim, baronowi Józefowi Eötvös, Augustynowi Trefort i hrabiemu Alexandrowi Karolyi koncesyę na budowę kolei żelaznej z Merötur albo Gyomy na Szowasz i Oroshazę aż do Cisy, albo też kolei ubocznej z Eudröd do Szorwaszu i z Czaby aż do Cissy a właściwie do Szegedynu na rok jeden w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z 14 sierpnia 1854.

Również udzieliło c. k. ministeryum handlu i rolnictwa braciom Riche, przedsiębiorcom budowli z Belgii pozwolenie na budowę kolei komunikacyjnej między koleją Cissy i północną koleją Cesarza Ferdynanda w kierunku od Koszyc do Oderberga na sześć miesięcy w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z 14. sierpn. 1854 z tym dodatkiem, że decyzya względem budowy kolei ubocznych ku Dunajowi później nastąpi.

C. k. ministeryum stanu dozwoliło w porozumieniu z ministeryum handlu założyć gminną kasę oszczędności w Planie w Czechach i potwierdziło jej statuta.

— Gazeta wiedeńska podaje następujące obwieszczenie: „Ambasada francuzka ma zaszczyt oznajmić Francuzom zamieszkałym w Wiedniu, że 15. b. m. o godzinie 11tej zrana odprawione będzie w kościele św. Anny uroczyste nabożeństwo na cześć imienia Jego Mości Cesarza Francuzów.

(Cesarskie pismo do kanclerza węgierskigo.) Odręczne pismo cesarskie do Jego Excellencyi hrabiego Forgacha, o którem wspominaliśmy już kilkakrotnie, jest podług dziennika „*Sürgeny*“ nastąpującej osnowy:

„Kochany hrabio Forgach! Wiedziony szczerem zamiarem urzeczywistnienia zasady równouprawnienia moich ludów nawet ze względu na narodowości, w mojem królewstwie węgierskim zamieszkałe, rozkazuję mojej węgierskiej kancelaryi nadwornej, aby za poprzedniem porozumieniem się z Namiestnikiem Węgier wypracowała i mnie przedłożyła projekt do ustawy, mającej ustalić prawa rozwoju narodowości i języka nie madiarskich mieszkańców mego królestwa węgierskiego.

Zastrzegam sobie ten projekt do ustawy przyłączyć do propozycyj królewskich, przyszłemu sejmowi krajowemu przedłożyć się mających.

Laxenburg, 27. lipca 1862.

Franciszek Józef, r. w.

(Posiedzenie izby panów z 9. sierpnia.) Zagaił posiedzenie książę Karol Auersperg o godzinie $11^3/_4$ zrana.

Na ławie ministrów zasiedli pp. hr. Rechberg, Plener, hr. Degenfeld, hr. Wickenburg i radca ministeryalny Schmidt.

Wszystkie na ostatniem posiedzeniu powzięte uchwały odczytano po raz trzeci i przyjęto.

Fm. baron *Hess* odczytał sprawozdanie komisyi finansowej o rubryce *długów państwa*. Izba przyjęła wszystkie wnioski komisyi bez debaty.

W ten sam sposób załatwiono także rubrykę *amortyzacyi długów państwa*, o której również zdawał sprawę Fm. Hess.

Następnie odczytał baron *Pipitz* sprawozdanie komisyi finansowej o rubryce *subwencyi i gwarancyi procentów dla rozmaitych przedsiębiorstw przemysłowych*. Komisya, przystępując do uchwał izby deputowanych, proponuje wpisać do budżetu ogólną sumę 4,503.743 zł. 24 c. Subwencya dla astryackiego Lloyda została potwierdzona. Co do zaleconego wstrzymania subwencyi dla towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju, oświadczył *minister finansów*, że zobowiązania, jakie rząd przyjął na siebie w obec tego towarzystwa, niepozwalają na to, poczem przyjęła izba wszystkie wnioski wydziału.

Dalszym przedmiotem porządku dziennego była rubryka *straty na monetach i wekslach*. Komisya proponuje na to zgodnie z uchwałą izby deputowanych ogólną sumą 12.764.800 zł., i wniosek ten przyjęto bez debaty.

Podobnież wotowano jeszcze rubryki budżetu względem *telegrafów* tudzież *dochodów z dóbr skarbowych*, *górnictwa i mennictwa*, i na tem skończyło się posiedzenie o godzinie $1^1/_2$ z południa.

Anglia.

(Ostatnie posiedzenie parlamentu z d. 4. sierpnia.) W izbie wyższej Earl Russell w odpowiedzi na propozycyę lorda Stratheden oświadcza, że rząd nie posiada żadnych korespondencyi względem uznania południowych Stanów amerykańskich. Twierdzi, że wszystkie mocarstwa powinny wspólnie proponować pośrednictwo, przyznaje, że między Francyą a Anglią nie przyszło w tym względzie do najmniejszego poróżnienia w zdaniu, i ma nadzieję, że Rosya chętnie i bezstronnie pójdzie za innemi mocarstwami. Użala się na panującą w Ameryce a niczem nieusprawiedliwioną niechęć ku Anglii, i zapowiada bliski powrót lorda Lyons do Washingtonu. Lord Stratheden odwołuje swoją propozycyę.

W izbie niższej pan Beaumont nadmienia o okólniku, który ministeryum handlu rozesłało do rozmaitych krajowych izb handlowych, aby zasiągnąć ich zdania, o ile pożytecznym będzie traktat handlowy z Austryą zawrzeć się mający, i zwraca przy tem uwagę na doniosłość i wielkie korzyści tegoż traktatu. Lord Palmerston wyjaśnia cały stosunek polityki handlowej między Austryą a Anglią i wyraża nadzieję, że z czasem w Austryi nastąpi zwrot do czysto liberalnej polityki handlowej.

Na inną interpelacyę Griffitha oświadczył lord Palmerston, że reprezentanci Królowej w Serbii i Turcyi otrzymali zlecenie, czuwać nad dopełnieniem traktatu z r. 1856, i przyznaje Sułtanowi pewne prawa jego w Serbii.

Po załatwieniu kilku spraw następuje odroczenie izby o godzinie 8mej. Ostatnie to posiedzenie tej sesyi. Izba zbierze się dn. 7go w południe, aby wysłuchać prorogacyjną mowę królewską.

Włochy.

(Rozkaz dzienny jenerała Montebello. Rozprawy w izbie turyńskiej.) Jenerał Montebello najwyższy dowódzca francuskiego korpusu okupacyjnego w Rzymie, wydał rozkaz dzienny z ustępem następującym:

„Zaszczycony dowództwem dywizyi okupacyjnej w Rzymie, liczę na gorliwość i przychylność wszystkich w wykonaniu wysokiej mnie powierzonej misyi; zabezpieczyć władzę panującego papieża, i ustalić uszanowanie dla jego świętej osoby, utrzymać publiczną spokojność i porządek, to powinności, które dotąd pełniliście tak dobrze i które na przysłość pełnić macie. Dalecy od namiętności politycznych, karnością i wytrwałością stwierdzicie sławę armii francuskiej, którą w Rzymie reprezentujecie, i usprawiedliwicie, jestem tego pewny, zaufanie cesarza. Wszędzie i zawsze powinności nasze wypełniać będziemy. Bądźcie pewni, że dołożę starania, aby wasze usługi zostały uznane.“

„*Gazeta wied.*“ podaje następujący telegram z Turynu z d. 6go b. m.

Na dzisiejszem posiedzeniu izby drugiej, deputowany Saffi ganił rozkaz dzienny ministra wojny do armii. Zdaniem jego wojna domowa we Włoszech jest niemożebna, a niecierpliwość tych, którzy Rzym odzyskać pragną, nie jest kary godną, lecz wspaniałomyślną.

Minister w odpowiedzi wyraża przekonanie, że to co powie, będzie wyrazem całego kraju i armii. Sprawcy zaburzeń skompromitują króla i rząd. Armia dochowa królowi wierności i przy każdej sposobności uczyni wszystko, co będzie w jej mocy, aby wojny domowej uniknąć, ale w żadnym razie przeciw woli narodu postępować nie zechce.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 9. sierpnia. (Łaski z okoliczności chrztu Wielk. księcia Wacława.) *Dziennik pow.* donosi: Jego ces. Wysokość Wielki książę Namiestnik w Królestwie, pragnąc w dniu uroczystym chrztu świętego, nowonarodzonego syna swego, Wielk. księcia Wacława, zostawić pamiątkę troskliwości swojej o dobro uczącej się młodzieży, raczył przeznaczyć na użytek wydziału wychowania, tak zwany Prymasowski pałac w Warszawie.

Dobroczynna ta względność Jego ces. Wysokości dozwoli urządzić w tym pałacu nie tylko gimnazyum, które dotąd niedogodnie pod wielu względami w gmachu biblioteki głównej było pomieszczone, ale nawet przenieść do niego jednę ze szkół powiatowych, obok innej szkoły zanadto bliskiej, mniej właściwie pomieszczoną.

Jego ces. Wysokość Wielki książę Namiestnik, z okoliczności obchodu chrztu świętego syna swojego, Jego ces. Wysokości W. księcia Wacława, przesłał na ręce JW. naczelnika rządu cywilnego, sumę 3000 rubli srebrem dla ubogich miasta Warszawy, której rozdaniem zajmie się władza miejska.

(Komisya rządowa spraw wewnętrznych.) Rada administracyjna Królestwa, decyzyą z dnia 5go sierpnia r. b., poleciła przystąpić do otwierania rad powiatowych w Królestwie, poczynając od gubernii Radomskiej.

W wykonaniu takowej decyzyi i stosownie do artykułu 5go ukazu najwyższego z dn. 24. maja (5. czerwca) 1861 r., — komisya rządowa spraw wewnętrznych podaje do wiadomości powszechnej, że rady powiatowe w ośmiu powiatach gubernii Radomskiej, mianowicie: Radomskim, Kieleckim, Sandomierskim, Opatowskim,

Opoczyńskim, Miechowskim, Olkuskim i Stopnickim, — na dzień 25. sierpnia r. b. zwołane zostają.

Termina otwarcia rad powiatowych w innych guberniach, następnie, we właściwym czasie, oznaczone będą.

(Sprawca zamachu na mgr. Wielopolskiego.) Sprawcą zamachu przeciwko JW. naczelnikowi rządu cywilnego jest Ludwik Ryll, litograf, mający lat dziewiętnaście; w szkołach nie był; umię czytać i pisać. Podajemy o zamachu następujące bliższe szczegóły: JW. margrabia, wszedłszy do dolnej sieni przy schodach komisyi, postrzegł tamże młodego człowieka w paletocie, trzymającego wymierzony na niego pistolet w wysokości jego piersi. Gdy margrabia ku niemu się obrócił, aby go schwycić, odpierał zamach przy pomocy laski, którą JW. naczelnik rządu cywilnego miał w ręku, co trwało kilka sekund, człowiek ten opuścił rękę z pistoletem bez dania wystrzału i uciekać począł. JW. margrabia postępując szybko za nim kilka kroków i wskazując go laską zawołał: „Chwytajcie łotra.“ Uciekający obracał się w tył i usiłował mierzyć na margrabiego. Widząc, że złoczyńca uchodzi, margrabia zwrócił się na powrót ku schodom, i gdy już na nie wstępować zaczął, usłyszał dwa strzały, blisko po sobie padające, dane z tyłu.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 2. sierpnia. Przesilenie gabinetu. — Administracya poczt. Ministeryum rozchwiało się pomimo feryi izb i spokojnego zachowania się stronnictw. Minister wyznań Jerzy Cretzeanu wziął dymisyę, a jego miejsce zajął niezwłocznie Mikołaj Rakowitza. Minister wojny, pułkownik Juon Ghica chciał także pójść za przykładem swego imiennika ministra finansów, i podobnież wystąpić z ministeryum, ale awansował z pułkownika na jenerała i to zapewne zatrzyma go jeszcze czas jakiś na urzędzie.

Na objęcie poczt w Mołdawii przeznaczyła izba d. 1. maja. Na objęcie tychże w Wołoszczyznie tenże sam dzień przeznaczyło ministeryum, a minister finansów zażądał kredytu 756.066 piastrów na pokrycie potrzebnych wydatków.

Turcya.

(Wypadki wojenne w Czarnogórze.) Doniesienia z Albanii z 28. lipca w *Don. Ztg.* podają następujące szczegóły o ostatnich wypadkach wojennych w Czarnogórze.

Wojska tureckie po zajęciu Zagaracu ustąpiły do Planiny, zostawiwszy w miejscu poprzedniem pięć batalionów strzelców, ponieważ więcej dla braku wody pozostać tamże nie mogło.

Montenegryni usiłowali rozprószyć pozostawioną załogę, i to z pewnością byłoby się im udało, gdyby naczas nie nadciągły posiłki. Następnego dnia Turcy otoczyli Orjalukę, najpiękniejszą włość czarnogórską, gdzie Książę i Mirko dom wiejski posiadają. Po uporczywej walce, Turcy obsadzili Orjalukę, a Montenegryni rozprószyli się w różne strony.

Z Zubzi donoszą, że tamże dnia 28. lipca około 200 rajów uskuteczniło napad na tameczną załogę z 40 żołnierzy złożoną, podczas gdy ci konie w potoku górskim poili. Nadbiegli spiesznie żołnierze i baszybożucy, pobili powstańców, którzy zdobyli 11 koni, ale straciwszy 4 ludzi w poległych i kilku rannych, ustąpić musieli.

Azya.

(Poczta zamorska.) Paropływ Lloyda „Vulcan“ przywiózł do Tryestu wiadomość z **Kalkutty** z 4. i z **Bombaju** z 12. lipca. Wojska Dost Mahomeda dotarły 9. lipca do lewego brzegu rzeki Helmund pod Ghuriskiem, i przeprawiły się tego samego dnia na drugą stronę. Oblężenie twierdzy Furrahu rozpoczęło się a pojednawcze pismo władzy Heratu do Dost Mohameda nie odniosło żadnego skutku. Naczelnicy w Furrahu i okolicy wysłali do Dost Mahomeda adres z poddaniem się. Król Bokhary ofiarował Emirowi z Kabulu przymierze. Major Barr został za nadużycie władzy usunięty z posady ajenta politycznego w Kattymarze.

Kronika.

We środę dnia 13go b. m. odbędzie się posiedzenie rady miejskiej o godzinie 6tej z południa w sali strzeleckiej.

Na porządku dziennym dalszy ciąg spraw na ostatnem posiedzeniu nie załatwionych.

(Ukarane kradzieże i oszustwa we Lwowie.) Ostatniemi czasy wyśledziła c. k. władza policyjna i oddała sądom kilkunastu złodziei i oszustów, a mianowicie:

Jednego, który w towarzystwie z innym, niepojmanym dotąd, skradł 12 żydowskich talesów; jednego, który śpiącemu skradł pieniądze, a prócz tego obwiniony jest, że wyrwał dziecku kulczyki z uszu; pewnego służącego, który przez dłuższy czas kradł swemu panu mąkę i sprzyniewierzył się z parasolem; piętnastoletnią dziewczynę, przydybaną na kradzieży z kieszeni, razem z spółwinną jej siostrą; służącę, która okradła swoje państwo; dwóch znanych złodziei za kradzież z włamaniem się, i dwóch innych, którzy przed 4 miesiącami popełnili kradzież taką, przyczem odebrano im część skradzionych rzeczy; służącę, która sprzyniewierzyła się swemu państwu, i trzy kobiety za rozmaite oszustwa.

(Zaraza bydła w Węgrzech.) Podług wiadomości urzędowych wzmogła się znacznie w ostatnich czasach zaraza bydła rogatego w komitatach peszteńskim i Leweskim, tudzież w dystrykcie Jacygów i Kumanów. W rzeczonych komitatach dotknęła zaraza z ogólnego stanu bydła, liczącego 18.410 sztuk, w krótkim czasie 6578 sztuk, z których 1953 wyzdrowiało, 3566 odeszło, a 1059 pozostało w stanie choroby. Prócz tego pokazała się jeszcze zaraza w Szekudwarze w komitacie aradzkim, w Csakö w komitacie behiskim, w Polgarze w komitacie szabolskim i w okręgu miasta Ostryhomia.

(Festyn sławiański.) Dnia 13go b. m. odbędzie się w Morawii na górze Radhost pomiędzy Rożnowem a Franksztadem narodowy festyn sławiański, który ma poprzedzić obchód tysiącletniej rocznicy zaprowadzenia chrześciaństwa w Morawii i Czechach. Komitet utworzony w tym celu robi przygotowania na przyjęcie kilku tysięcy gości. Na górze ma być zbudowany ołtarz, przed którym za pozwoleniem Arcybiskupa ołomunieckiego będzie odprawiona msza św. z udziałem słowiańskich stowarzyszeń muzykalnych. Teatr w Rożniowie, bal, iluminacya dokończą uroczystości. — Właściciele domów gościnnych przygotowują na szczycie góry zapasy piwa i wina, co z nie małą przychodzi trudnością, bo góra ma 4000 stóp wysokości.

(Ubodzy w Paryżu.) „Constitutionnel“ dowodzi cyframi, iż liczba ubogich mniejsza jest teraz w Paryżu, jak w dawnych czasach. W roku 1803 na ludność 547.416 dusz wynosząca było 111.626 potrzebujących wsparcia; stosunek zatem był jak 1: 4.90. W roku bieżącym wykazy statystyczne podają 90.287 osób potrzebujących wsparcia na ludność 1.667.841, stosunek zatem jest jak 1: 18.43. Największą liczbę ubogich znachodzi się między odźwiernymi, woźnicami, froterami i roznosicielami dzienników.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 11. sierpnia. Na naszym dzisiejszym targu były następujące przeciętne ceny: mec pszenicy (83 ℔) 4zł. 43c.; żyta (76 ℔) 2zł. 57c.; owsa (49 ℔) 1zł. 82c.; kartofli 1zł. 10c.; — cetnar siana 1zł. 10c.; okłotów 62c.; — sąg drzewa bukowego 10zł. 75c., sosnowego 9zł. 50c. w. a. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Ceny przeciętne zboża i innych artykułów od 16. do 31. lipca b. r. na targach w obwodzie brzeżańskim.

	Miejsce targu:											
	Brzeżany		Bursztyn		Bóbrka		Chodorów		Przemyślany		Podhajce	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austryackiej											
Mec pszenicy . . .	3	8	3	65	4	50	4	20	3	70	3	35
„ żyta . . .	2	20	2	50	3	20	3	.	2	50	2	45
„ jęczmienia .	2	.	2	25	2	50	2	30	2	20	2	.
„ owsa . . .	1	50	1	90	1	70	1	90	1	60	1	54
„ hreczki . .	2	25	2	80	3	.	2	30	2	80	2	90
„ kukurudzy .	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	2	80
„ kartofli . .	1	40	.	.	1	20	.	.	.	.	1	20
Cetnar siana . . .	1	.	1	.	1	20	1	15	1	.	1	50
„ wełny	36	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia konicza	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	4	50	6	30	7	.	6	40	6	.	6	72
„ „ miękkiego	3	20	5	40	6	.	5	.	4	.	.	.
Funt mięsa wołowego	.	15	.	13	.	14	.	12	.	14	.	12
Mas okowity . . .	.	80	.	40	.	45	.	47	.	35	.	42

Ostatnie wiadomości.

Telegram z **Tryestu** z 9. sierpnia donosi. Dzisiejszy urzędowy *Oss. Triest.* zawiera obwieszczenie Namiestnika, które oznajmia, że Jego Mość Cesarz raczył najwyższem postanowieniem z 4go b. m. nakazać rozwiązanie tutejszej rady miejskiej z tym dodatkiem, ażeby rozpisanie nowych wyborów nastąpiło najdalej w przeciągu czterech tygodni.

Paryż. Według dziennika *l'Opinion nationale* Cesarz przybyć miał do Paryża 7go b. m. o godzinie 7mej wieczornej. Pan Thouvenel już powrócił i objął ministeryum spraw zewnętrznych. P. Billault oczekiwany jest także. Wicekról egipski, który za przybyciem do Cherbourga, cierpiącym był na zdrowiu, udał się już osobnym pociągiem do Caen w Normandyi.

Depesza z Tulonu oznajmia, że parowa fregata „Kacyk“ odpłynęła do Rzymu z posiłkami dla wzmocnienia tamtejszego garnizonu.

Telegraficzna depesza z dnia 9. sierpnia z **Paryża** donosi, że dziennik *France* odebrał wiadomość, iż na trzeciej konferencyi w Stambule uchwalono w zasadzie pozostawienie załogi tureckiej w warowni belgradzkiej.

Posłowie południowych państw amerykańskich żądali uznania ich od Anglii i Francyi. Anglia stanowczo im odmówiła, Francya żadnej dotąd nie dała odpowiedzi.

Artykuł p. Laguerroniére o polityce zewnętrznej, oświadcza się za utrzymaniem władzy świeckiej Papieża w Rzymie i za zwołaniem kongresu.

Dzienniki francuskie powtarzają wieść o zjeździe Cesarza „z innemi Monarchami w jednem z miast nadreńskich.“ Wieść ta utrzymuje się i w Berlinie, i wzmogła się z powodu spoźnienia podróży królewskiej do Ostendy.

Poczta *włoska* z 9. b. m. nie przyniosła jeszcze nic stanowczego o wyprawie Garibaldego. Turyńska Gazeta urzędowa z dnia tego donosi tylko, że ochotnicy Garibaldego zdają się dążyć ku Messynie. Są oni podzieleni na 3 kolumny. Pierwsza zmierza do Sciaccy; Garibaldi prowadzi drugą, a trzecia postępuje za niemi. W izbie deputowanych Ratazzi wspomniał o pogłosce, że pod Grigenti przyszło do starcia między wojskiem a oddziałem Garibaldego. Wojsko miało odebrać ochotnikom 50 karabinów; ale doniesienia urzędowe nie nadeszły jeszcze.

Gazeta warszawska otrzymała depeszę z Paryża z 9. sierpnia, podług której miał już Garibaldi wylądować w Salerno. Wiadomość ta jednak zdaje się być mylna, gdyż dzisiejszy telegram z Paryża z 9go b. m., który podajemy wyżej, nie wspomina nic o tem.

W **Medyolanie**, jak donosi telegram z 9. sierpnia, wyprawili stronnicy Garibaldego w teatrze Scala demonstracyę, przyczem okrzyki „Rzym albo śmierć!“ mieszano z obelgami przeciw rządowi francuskiemu.

W stosunkach **serbskich** nie zmieniło się nic dotąd, i w Belgradzie trwa ciągle jeszcze usposobienie wojenne. Tymczasem przynosi poczta lewantyńska na Marsylię wiadomość z 30go lipca, że na drugiej konferencyi w Stambule postanowili dyplomaci przedłożyć rządom swoim taki projekt pośrednictwa, ażeby Turcy pozostali tylko w Belgradzie, a ustąpili ze wszystkich innych twierdz w Serbii, i żeby ich pobyt w Belgradzie ograniczony został takiemi warunkami, któreby zabezpieczały autonomię Serbii.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 9. i 10. sierpnia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	324.34	+ 16 9	69.6	poł.-zach.	sł.	pogoda
2. god. po poł.	324 10	+ 24 2	42.6	„	„	pochmurno
10. god. wiecz.	324.56	+ 17.6	73 8	północny	„	„
7. god. zrana	324.51	+ 16.6	84.2	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	324.58	+ 23.7	47 4	poł.-zach.	„	„
10. god. wiecz.	324.82	+ 16.7	72 6	północny	„	„

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Ochocki Józef, z Wierzbowicy.

Hotel europejski: Miliński Józef, z Helenkowa. Łomnicki Kar., z Wałcza. — Hr. Starzyński Boj., z Derewni. Chwalibóg Jan, z Lipowiec.

Hotel angielski: Palester Karol, doktor praw, z Tarnowa. — Kowalski Ewon., z Więckowiec. — Ustrzycki Włod., z Czelatycz. — Kozłowski Wład., z Wywiórki. — Kozłowski Wal. z Wołynia. — Jaworski Apol., z Ordowa. — Rubczyński Alf. z Stanica.

Zajazd Kuhna: Firtich Hugo, z Świedniey

Pod Tygrysa: Kustory Leng., z Chlebowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. sierpnia.

PP. Borkowski Jarosław Izyd., do Potylicza. — Cywiński Ludwik, do Uhryńkowiec. — Keplicz Mar., do Artasowa.

Kurs lwowski.

Dnia 11. sierpnia.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	11	6	19
Dukat cesarski	„	6	13	6	21
Półimperyał zł. rosyjski	„	10	65	0	80
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	5	2	6
Talar pruski	„ „	1	92	1	95
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „				—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	81	—	82	—
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	85	—	86	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	69	50	70	50
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	50	82	50
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	226	—	228	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 11. sierpnia.

	Instytut kupuje zł.	kupuje c.	sprzedaje zł.	sprzedaje c.	Za kupon wypada zł.	c.
Nowe prócz kuponów 100 po w. a.	81	—	81	50	—	44⁴/₉
Dawne „ „ 100 „ „	85	5	85	18	—	46²/₃

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i wekslów.

Dnia 11. sierpnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 81 90. Metaliki po 5% za 100 zł. 70 30; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 782 –; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 208 80; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.–.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 131.–. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.22 dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—. Srebro 129.–.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 9 sierpnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	66 60	66 70
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82.50	82 90
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	83 –	83 10
Z r. 1851, ser. B. po 5%	– –	–.–
Metaliki po 5%	71 25	71 40
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71 60	71 80
dtto. „ 4½%	62 50	62 75
dtto. „ 4%	55 –	55 50
dtto. „ 3%	41 75	42 –
dtto. „ 2½%	35 50	36 50
dtto. „ 1%	14 15	14 30
Przez. do wylos. z r. 1839	132.50	133.–
„ 1854	90 75	91.–
„ 1860	91 20	91 40
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	92 70	92 90
Renty Como po 42 lir. aus.	17 –	17.25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67 50	68.–
„ 4½%	61 50	61 75
„ 4%	54 50	54 75
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	48.–	48.50
„ 3%	–.–	48.–
„ 2½%	45 50	46.50
„ 2¼%	40.–	41.
„ 2%	36.–	37.–
„ 1¾%	31.–	32.–
dtto. z procent. za granicą „ 5%	67.–	68 –
„ 4½%	61 50	61 75
„ 4%	54 50	54.75
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	86.50	87.–
Wyż. Aust. i Salb.	86 50	87.–
Czech	86.50	87.50
Morawii	90 50	91.–
Szlaska	88.50	89 –
Styryi	88.–	88 50
Tyrolu	95.–	96.–
Kar., Krainy i Wyb.	86.50	88.50
Węgier	73 25	73 50

	pien.	towar.
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.: Banatu Tem.	71.–	71 50
Kroacyi i Sławonii	73	74 –
Galicyi	71 25	71 50
Siedmiogr. i Bukow	70 50	71.–
Lomb. wen. poż. z r. 1856	96 –	96 50
Dług Tyrolu po 5%	67.–	68 –
„ 4%	54.50	54.75
Dług Salcburga „ 3½%	48.–	48.50
„ 3%	40.50	41.–
„ 2½%	35.	36.–
Dług Krainy „ 2%	28.–	29.–
„ 1¾%	25.–	26.–

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.–	17.–
„ 2½% za 100 zł.	14.–	15.–
„ 2¼% za 100 zł.	12.–	13.–
„ 2% za 100 zł.	11.–	12.–
„ 1¾% za 100 zł.	10.–	11.–

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	796 –	798
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	213 20	213 40
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	638 –	640
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1968.–	1970 –
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	246 25	246 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	157 25	157 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	124 50	125.–
kolei Cisy po 200 zł m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.–	147.–
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	284 –	285 –
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	229 75	230.–
Kol. Preszb.-Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40.–	43.–
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	–.–	98.–
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	–.–	700.–
Kolej Anssig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	175 –	176 –
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	–.–	200.–
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł w. a.	154 –	156 –
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	432 –	434 –
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	223 –	230.–
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	398 –	401 –
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	390.–	395.–
Powsz. austr. Tow. gaz. po 150 zł. m. k.	–.–	250 –

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	104 25	104 50
10 „ 5%	– –	100 75
przeznacz. do los. po 5%	89 25	89 50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	–.–	–.–
przez. do los. po 5%	85 20	85.40
Gal. Tow. kred. po 4%	80.	81 –

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 75	97.–
detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a.	100 –	100 25
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	139. –	139 25
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	133 50	133 75
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93.–	93 50
Kol. Gloggn. za 100 zł.	83.–	83 50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94.–	95.–
Lloyda za 100 zł.	90.–	91.–

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	130 90	131.10
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	94 75	95 25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	120. –	121.–
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.75	37.25
Esterhazego po 40 zł. m. k.	95 –	96 –
Salma „ 40 „ „	37.–	37 50
Palffego „ 40 „ „	38 –	38.50
Clarego „ 40 „ „	35 –	35 50
St. Genois „ 40 „ „	36 –	36 50
Windischgrätza 20 zł. „	22 25	22 75
Waldsteina 20 „ „	21 75	22 25
Keglevicha 10 „ „	15. –	15 25

Weksle.

(Na 3 miesiace.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	– –	–.–
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	107 80	108.–
Berlin za 100 tal.	–.–	–.–
Wrocław za 100 tal.	– –	–.–
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	107 90	108 10
Genua za 100 lir. piem.	50 30	50 50
Hamburg za 100 M. B.	95 50	95 75
Lipsk za 100 tal.	–.–	–.–
Liwurna za 100 lir. tosk.	–.–	–.–
Londyn za 10 ft. szt.	127 90	128.–
Lugdun za 100 fr.	–.–	–.–
Medyolan za 100 zł. w. a.	– –	–.–
Marsylia za 100 fr.	50 60	50 60
Paryż za 100 fr.	50.70	50.75
Praga za 100 zł. w. a.	–.–	–.–
Tryest za 100 zł. w. a.	–.–	–.–
Wenecya za 100 zł. w. a.	–.–	–.–
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	–.–	–.–
Konstantynopol za 100 piast. tur.		–.–

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men.	6.10	6.12
dtto. pełnej wagi	6.10	6.12
Korona	17.55	17.60
20frankówka	10 18	10.20
Rosyjski Impery.	10.50	10.55
Talar związkowy	1.89	1.90
Srebro	125 75	126 25

Kurs korony we c. k. kasach 13 zł. 50 c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.

(Dodatek.)